

Богдан Чепурко
ВІТЕР
нашої землі

4
4-44 1-2

Богдан Чепурко
**ВІТЕР
НАШОЇ ЗЕМЛІ**

кпр. 08

ВІРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО
ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО
ВІКУ

ХУДОЖНИК
ЗІНОВІЯ ЮСЬКІВ

МЛ1

ЛЬВІВ
«КАМЕНЯР»
1990

Городская ЦБС
ДЛЯ ДЕТЕЙ
г. Запорожье

ББК 84Ук7
Ц-44

4803640202-052
M214(04)-90

ISBN 5-7745-0230-9

© Богдан Чепурко 1990

ВІТЕР НАШОЇ ЗЕМЛІ

Є на світі сто вітрів —
кожний з них кудись летів.
Ой летів — полетів,
зупинитись не схотів...

Із високої гори
розлітаються вітри:
білий вітер, що зорів;
чорний вітер, що згорів...

На лелечому крилі —
вітер нашої землі!

ЩЕДРІВКА

На д у н а ї, недалечко,
виринає відеречко —
із цілющою водою,
з різдвяною Колядою.

— Добрий вечір!

В джерелечко мого серця
закотилось ясне сонце...
Під віконцем коло хати
починаймо щедрувати.

— Щедрий вечір!

ХОДИТЬ КІЗКА ПО ЛЬОДУ

Жарт

У нашої кізоньки —
білесенькі ніженьки.
Ходить кізка по льоду —
рве траву-лободу.

Прибігає зайчик,
як мізинний пальчик:
ой не рви лободи —
не доведи до біди!

СОНЦЕ НІЧИЄ

Світить сонце нічиє —
Сніг біленький розтає,
напуває сонну землю,
дітям квіти роздає...

ЙДЕ ВЕСНА-КРАСНА

Не на стільчику,
не на човнику,
а на конику-телефоніку
щось прицокало,
всіх розрухало
та й говорить
зимі на вухало:

«Алло, віхола?
Я приїхало!
Будем битися
чи миритися?..»

Вийшло сонечко
на поляночку:
«Ой снігуронько,
ой весняночко,
не журіть мене
спозараночку!
Нащо злитися,
нащо битися —

краще в річеньку
перелитися,
в малій квітоньці
засвітитися...»

Ой іде весна
над полянами,
над полянами-
поселянами.

Йде весна-красна,
гарна дівчина —
трьома сонечками
заквітчана!

У ЛІСІ ПРОЛІСОК РОЗЦВІВ

У лісі пролісок розцвів.
Ведмедик меду захотів.
Летять пташки і літаки
над плесом нашої ріки.

Співає брунька молода.
Пливе повітря і вода.
І, загубившись поміж вод,—
стоїть, мов дзеркало, город.

Заголубіли небеса.
Вітрець хмарину колисав...
У кожне місто і село
веселе сонечко прийшло!

НЕ ОДНА

У садок прийшла весна —
не одна, не одна:
народилась на горбочку
білосніжка чарівна...

Оглядається довкола —
діточки ідуть до школи.
Подивилася наліво:
щось мале кудись побігло.

А направо, а на трави —
прилетіло к у ч е р я в е,
забриніло до квіток:
віддавайте свій медок...

Знявся вітер над квітками,
замахав: «Ні, ні!— руками. —
Ще весна занадто рання
для такого медування!»

ВЕСНЯНОЧКА-ПОГУЛЯНОЧКА

Ой на горі кладочка —
там ходила павочка.
Розсипала пір'ячко
на зелене зіллячко.

Ой на горі пісенька —
там ходила дівчинка.
Розтуляла віченьки
у кожної квітоньки.

Ой на горі лялечка,
мала подоляночка —
засвітила сонечко,
засіяла полечко.

Ходім, ходім, дітоньки,
на поле-поляночку —
водити гаївоньки,
співати весняночку!

БДЖІЛКА

— Де ти, бджілко, була?
— Облітала три села.
Радо в них мене вітала
кожна квітонька мала...

ЧАРІВНА КОРОВА

Скоромовка

Чарівна корова
різнокольорова —
йшла по молоко
кольоровиком.

А за нею
кіт, кіт:
— Кольоровикам —
привіт!

— Де ти йдеш,
корово
різнокольорова?

— Йду по молоко
кольоровиком.

Кольоровий
кіт, кіт,
кольоровий
світ, світ —
кольоровоброво
йшла собі
корова.

А за нею полечком —
кольороводонечка,
кольорова дівчинка,
кольоровосонечко.

Онде хата у ліску,
ходить сонце по даху:
золота діброва —
різнокольорова!

ДОЩИК

Скаче дощик по долині —
зупинився на стежині...

Із сонечком подружився —
у веселку перелився.

Літній дощик молоденький —
веселочка веселенька.

Ходять разом по діброві —
мостиать мости чорноброві.

КИЦЯ-МОЛОДИЦЯ

Закортіло киці
в ліс на вечорниці:
взула срібні черевички,
скочила з полиці.

Підбігає до воріт,
а там стоїть старий кіт —
не пускає кицю
в ліс на вечорниці!

ЗЕБРА

У коника Зебри —
мальовані ребра.

Не заблудить
З е б р а
в найгустіших
д е б р я х!

ДРАЗНИЛКА

— Бачиш, бачиш, хлопче Шпаче,
у водичці рибка плаче?..

— Бачу, бачу, дядьку Леве:
р е в а лізе на дерева!

ПШЕНИЧНИЙ ХЛОПЧИК

Пшеничний хлопчик
виліз на стовпчик.
Стовпчик трясеться —
хлопчик сміється.

МАЛИЙ ХТОСЬ

Прилетів на поле Хтось
назбирати сніп колось.

Помагав цілий день.
Наспівав мішок пісень.

Хтось комусь якомсь сказав,
ніби Хтось із неба впав.

Ой не з неба, а з села
його радість привела.

Радість в Хтося на лиці,
бо вродили пшениці...

Колосок до колосочка —
будуть люди із синочка!

У ВЕСЕЛИМ ЛІСІ

У веселім лісі —
горобчики в стрісі.

Вийшов лісник з хати
«добрий день» сказати.

Вийшла лісничиха,
каже: «Що за лихо?

Хата лісникова —
Не горобчикова!»

МАМИНА ПІСЕНЬКА

Синочку мій, синочку,
світи мені, світи —
як сонце у віночку,
як промінь золотий.

Та я ж тебе кохаю,
мов квітоньку в гаю —
до серця пригортаю
дитиноньку мою!

СПІВУЧА МАМА

Де би я не їхав,
де би я не йшов —
пам'ятаю хату
в золоті дібров,
а у тій хатині —
матінку мою,
пісеньку веселу
в рідному краю!..

УКРАЇНСЬКА МОВА

Українська мова —
давня й молода.
Світить рідне слово,
як жива вода.

Звідки воно взялось —
діло не просте...
В душу засівалось,
із душі росте.

ВРАНЦІ НА ПОЛЯНЦІ

Скаче бичок солом'яний —
зупинився на поляні...

Зупинився — дивується:
як тут гарно святкується,

кольорово літається,
чорноброво співається...

Ой наш бицьо могуч:
до метеликів — буц...

Ратицями брикає
ще й пісеньку співає:

«Куди не кинь —
днювати день;

ловити тінь —
кому не лінь!...»

...Дуже гарно на полянці.
Особливо ж гарно — вранці!

ДЖМЕЛИКИ-ЛТЕЛИКИ

Колихається трава
понад берегами.
Розпускаються слова
дивними квітками.

Заджмеліли у квітках
мото-верто-льоти.
Кожний з них — малий літак,
в літаках — пілоти.

Хлопчик з ними полетів.
Потім засміявся...
Каже:
— Я не так хотів!
Я ще не зібрався!

Пробудився та й співа,
в пісні тій такі слова:
— Ой піду я, піду
на високі скали,
там, де коні вороні
вліто поскакали.
Там, де вирости казки
і летять за обрій,
де співають і ростуть
хлопчики хоробрі.

ЗАБАВЛЯНКИ

1

Над домом Дим,
ходімо в Дім:
на хліб,
на сіль,
на сім весіль!

2

Зайчик прийшов —
каже: «Агов!
В що влип
Пилип?..»

3

Сидять хлопці
на печі,
поїдають
калачі...

Ти мовчиш —
я мовчу:
кожному —
по калачу!

Я І ТИ

Скоромовка

Наварили смакоти —
будем їсти
я
і
ти.

А с о-р р-о ки
і в о-р р-о ни
будуть їсти
ма к а-р р-о ни!

ПЕС САВКА

Пес Савка
на гуси гавка.

Тікайте, гуси,—
пес вкусить.

Не робіть шкоду
бабиному городу!

ОЛІВЕЦЬ-ЗАБУВЕЦЬ

Є у мене олівець,
олівець-забувець.
Я кажу йому писати,
він забувся — і
беркуць.

Знов сідлаю стілець,
піднімаю олівець:
«Намалюй мені дорогу
через ліс навпростець
до кульбабиних криниць...»

Але де там! Олівець
забува про все
на світі —
поривається в танець.

Не візьму тебе в садок
до малих діточок,
не навчиш ти їх писати
помаленько у рядок
ні на крок, ні на крок —
лиш навчиш ти їх скакати:
скік-скок, скік-скок.

Засміявся олівець,
олівець-молодець,
каже голосно до мене:
«Застружи мене, Євгене...»

От дива — наш вертунець,
виявляється, м у д р е ц ь!

І тепер я добре знаю,
що з розумним розмовляю.

Ми навчилися писати,
малювати, рахувати —
але досі залюбки
думаємо н а в п а к и.

А у вас є олівець,
олівець-малювець?
Вчіть його обов'язково
правильно писати слово.

Ось дивіться — о л і в е ц ь,
але знову з а б у в е ц ь:
я записую «Початок»,
він записує «Кінець».

ЗАГАДКА

Такенький маленький,
як пальчик, тоненький:

рибалці — на вудку,
мисливцю — на лук.

А зветься?..

(жудки!)

ДОРОГА ДОДОМУ

Вийду я на поріг —
як багато доріг!

Стежка на поляні,
траси повітряні,

польові і кам'яні,
водяні і трав'яні,
невідомі і відомі —

всі дороги
йдуть додому...

КЛЕНЕ, ХОДИ ДО МЕНЕ!

У клена листя зелене.
— Клене, ходи до мене!

Кленик перехилився:
в очі мої задивився.

Ой нене моя, нене,
яке в нього листя
з е л е н е!

Гей, вдарив з неба вітрило,
розлив червоне чорнило...

В кленика тіло тремтіло,
за хмари листя летіло.

— Клене, мій друже черлений,
де ж твоє листя зелене?

— В морі на жовтім пісочку
мої кленові листочки.

ПІСЕНЬКА ІВАСИКА ТОЧИЛЯСИКА

Був би мені смак смачний,
якби все було смачне.

Був би мені сміх смішний,
якби все було смішне.

Був би мені день, як день,
якби кожний вихідний.

Якби всі докупи скласти
і вилізти на вершок...

І не впасти,
і не впасти
на зелений моріжок!

КОСАРІ

Вийшли в поле косарі,
мали в торбі сухарі.
Посідали на горбку
та й сиділи до смерку.

Стало темно надворі —
налякались косарі:

не тому, що хліб жують,
і не косять,
і не жнуть —
а тому, що дома ждуть!

Такі горе-косарі,
не малі і не старі,—
на малесенькій планеті
край великої з о р і.

ЯК ІВАСИК З ТРАМВАЄМ РОЗМОВЛЯВ

«Трамваю, трамваю,—
відгадай, що маю?»

«Два маленькі промінці
з далекого краю».

«А скажи, в котрій руці
і для кого промінці?»

«В обох рученятах —
для мами і тата».

«А хто дав?»
«Зайчата».

— П р а в и л ь н о !

БУВ НА СВІТІ ЧОЛОВІК

Був на світі чоловік,
дуже жвавий чоловік —

він від мами втік,
він від тата втік,
він від діда втік,
він від баби втік,

від усього світу втік
нерозумний чоловік.

Жодних правил не знав,
дуже швидко тікав,
по камінчиках стрибав —

на одній нозі,
і на двох но-зі...

Дуже швидко він забув,
як тікав і хто він був.

Був на світі чоловік —
не сміявся цілий вік.

Любить плакати,
хоче плакати,
сльзьми ка-па-ти!

Не березовий це сік,
а плаксивий чоловік,
дуже мокрий чоловік!

...Був на світі чоловік —
він не мився цілий вік.

Він від мила втік,
він від мами втік,
він від тата втік,
він від діда втік,
він від баби втік,
він від брата втік,
від сестрички втік —

від усього світу втік
нерозумний чоловік.

Я зустрів його торік —
не забуду повік:
він живе у кожному домі
цей маленький
Чоловік!

ЗАЙЧИКИ-ПІВПАЛЬЧИКИ

Зайчики-півпальчики
у садок ходили,

з морквяного дерева
моркви натрусили,

друзів запросили —
хрумкають щосили...

ЧИ Є СТРАХ В ЧЕРЕПАХ?

Скоромовка

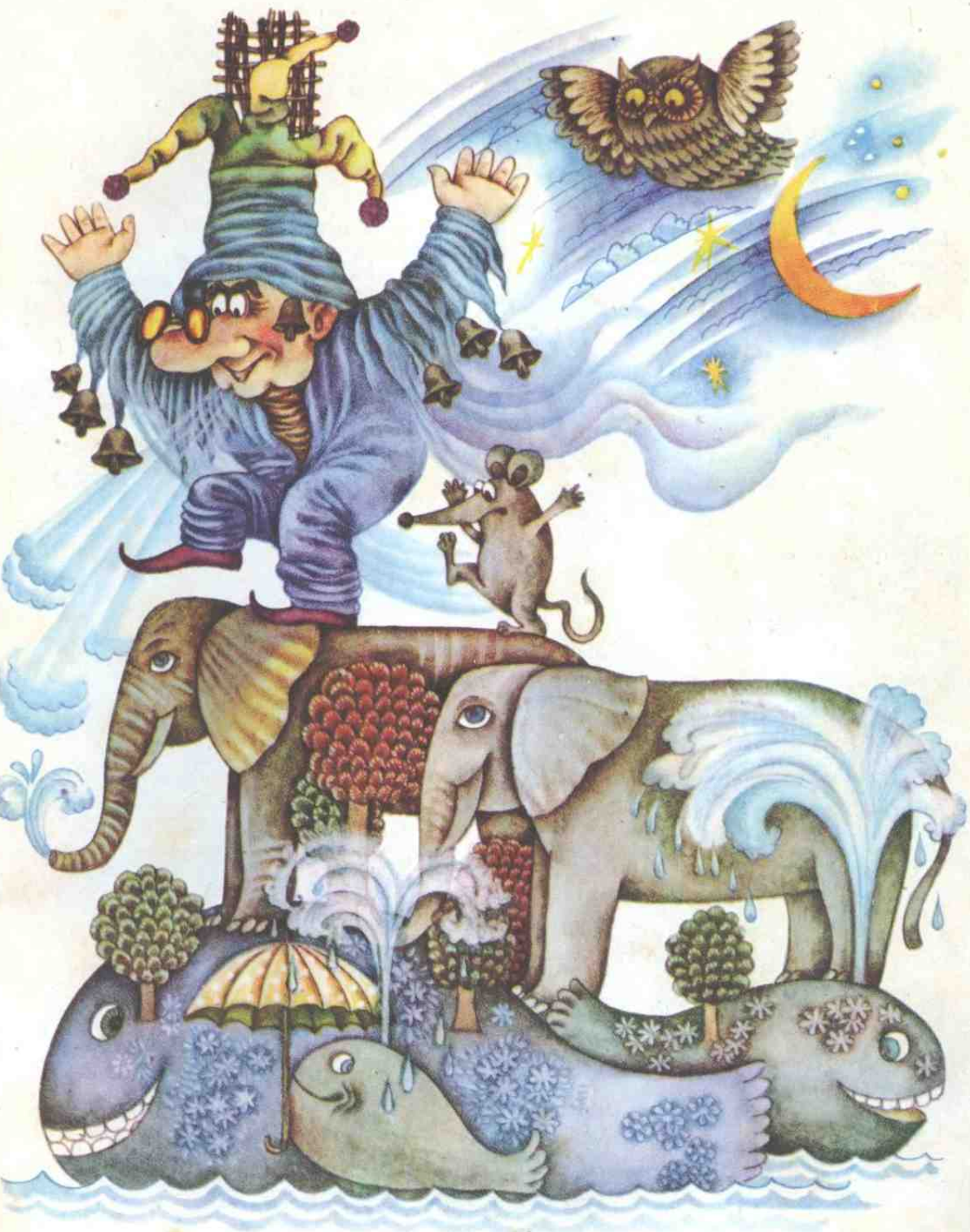
На трьох китах,
на трьох слонах
страшив СТРАХ
черепах:

«Піх-пах-тарах —
в пух-прах
рознесу черепах!

Черепахи в пісок
не ховаються —
проти сонечка
вигріваються...

Як при страхові
не перестрашені,
так при перестрахові
не приперестрашені.

РІВНО СІМ

Поема

Днів у тижні —
кожен знає —
на всі справи
вистачає...

Понеділок —
день для білок,
для кравців
і для примірок:
по ліщині
стрибати
та горішки
обривати,
та мішки зелені
шити,
щоб горішки
розмістити.
День початків,
день найперший,
день найбільший,
день найменший,
день робочий,
день охочий,
безумовно —
день хороший.

У вівторка є
комірка —
там склада горішки
білка.
І тому цей парубійко —
друг найкращий
понеділка.
Наш вівторок —
комірник,
помагати людям
звик.

Він ніколи
не дармує —
все горішки
паспортує:
ці для діток,
ці для білок,
для всіляких творчих
спілок,
для ялинок,
для посилок,
і —
на випадок
помилوک;
ці — на зиму для
Європи,
для Австралії,
для Стъопи,
Азій,
Африк,
двох Америк,
а найкращі —
для цукерок.

Все це робить
дуже скоро
наш малесенький
вівторок.

А як сонечко
заходить,
вже вівторок
ледве ходить —
хоче спати:
«Гойда-да...»

Ще багато є труда,
решту зробить
середа.

Середа, середа —
молода, як вода,
як червона ягода...
Всі горішки
заховала
і весело
заспівала:

працьовиті
наші білки —
обдивились
кожну
гілку,
а я собі середа,
а я собі молода,
усім людям дорога —
наречена четверга.

А четвер, а четвер,
як почув —
ледь не вмер.
Засміялась середа,
каже:

це не біда,
поливайте четвер,
щоб він справді
не помер.
За рахунком він
четвертий
і не має права
вмерти!

Дні ніколи не вмирають!
Не вмирають, а
м и н а ю т ь.
У веселому труді —
дні навіки молоді!

...Так минає
день за днем,
а як п'ятий день
назвем?..

А п'ятниця-зрадниця
не хотіла слухати —
через того четверга
і маленьку середу
серединками,
серединками —
до вівторка:
«Пропусти!» —
в понеділок
с к і к...

Переплуталися дні,
дивувалися годинники:
ох і п'ятниця —
лимонадниця,
зупинити
хоче нас...
Нас ще можна зупинити,
але хто зупинить час?

Переглянулися дні:
«Але ж ми не вихідні...»
А маленький їжачок
від усіх діточок,
а також білочок
носик висунув із голок,
каже скромно:
«Я — історик...
П'ятниця-п'ятірниця,
від усіх відмінниця,
зупинити хоче мить —
але ж це усім
болить!»

І домовились годинники —
кишенькові і ручні,
на столі і на стіні, —
що прийдуть до понеділка,
як у кожній стороні,
через дні
вихідні...

Йде наступний,
шостий день:
дзень-дзень,
дзень-дзень.
Дочекались ми суботи
для великої роботи —
нашій мамі
помагати
в нашій хаті
прибирати.

А крім того,
треба прати,
прасувати,
поскладати
та зварити обід,
пообідати, як слід,
в скриньку
кинути
листи
і великими
рости!

До неділі, до неділі
мчать нові автомобілі,
паперові літаки,
розмальовані ляльки —
всі найкращі іграшки.

Нам неділя найдорожча,
найясніша,
найсолодша.

Чи то влітку,
чи то взимку —
посідаєм на хмаринки,
летимо,
як соломинки,
в ліс,
на річку і ставок,
до найдальших зірок.

Ми б гуляли там
до ночі,
але їсти дуже хочем!
...Раптом
пурхнула, як пташка,
серед полечка ромашка
і сказала:
«Нам і вам
для дітей
і для мам
необхідно відіслати
скільки треба
т е л е г р а м .»

Зупиніть автомобілі!
Всім, всім, всім:
з понеділка до неділі
днів буває
рівно сім».

Литературно-художественное издание

ЧЕПУРКО Богдан Петрович
ВЕТЕР НАШЕЙ ЗЕМЛИ

*Стихотворения для детей
дошкольного
и младшего школьного возраста*

Львов, «Каменяр»
(На украинском языке)

Художник Ю с ь к и в Зиновия Ярославна

Редактор *О. М. Козакевич*
Художній редактор *І. П. Плесканко*
Технічний редактор *В. І. Франчук*
Коректор *М. І. Ткач*

ИБ № 1917

Здано на складання 20.10.89. Підписано до друку 29.06.90.
Формат 70×90^{1/16}. Папір офсетні. № 1. Гарнітура таймс.
Офсетний друк. Умов. друк. арк. 2,34. Умов. фарбовідб. 9,95
Обл.-вид. арк. 2,73. Тираж 58 000 пр. Замовлення 1219-9.
Ціна 20 к.

Видавництво «Каменяр». 290008 Львів, Підвальна, 3
Львівська книжкова фабрика «Атлас»
290005 Львів, Зелена, 20

20

